

Fisken försäkring i Finland

VI

Om försäkring för försäkring af
Fiskebefolkningen i J. M. Wallenius

1908

FÖRORD.

Frågan om en försäkringsanstalt specielt för fiskarebefolkningens behof har redan en tid stått på dagordningen i våra fiskarekretsar. Frågan har diskuterats och planer för olika försäkringsformer uppgjorts och torde det äfven vara på grund häraf som Kejs. Finska Hushållningssällskapet till Kejs. Senaten inlemnadt en anhållan om nedsättandet af en komité, som skulle få i uppdrag att pröfva möjligheterna för en dylik fiskeriförsäkringsanstalt omfattande hela landet. Då ärendet redan torde hafva cirkulerat i vederbörande styrelser, kommer det kanske inom kort att slutbehandlas i Senaten. Emedan undertecknad jämte flere andra för frågan intresserade personer emellertid är af den åsigt, att startandet af en stor, hela landet omfattande försäkringsanstalt på ett område, där den synes hafva relativt små utvecklingsmöjligheter, komme att blifva om också ej ett alltför dyrt företag — hvilket dock enligt undert:s mening säkert kommer att blifva fallet — så i alla fall ett synnerligen mödosamt arbete, ity att kontrollen af de försäkrade föremålen fordrar vaksamhet och stora omkostnader, har jag bl. a. på uppdrag af vårt lands Fiskeriinspektör J. Alb. Sandman sökt uttänka en enklare och lättare skött försäkringsform. Härvid har jag använt som modell en af f. d. senatorn August Ramsay författad, af sällskapet Pellervo publicerad brochyr, »Karjanvakuutusyhdistyksistä» (Om föreningar för kreatursförsäkring), hvilken brochyr redogör för en

försäkringsform, som numera torde vunnit allmänt erkännande. Med denna anspråkslösa uppsats och det däri ingående förslaget till stadgar har jag endast velat göra ett försök att tillämpa föreliggande idé på fiskerinäringens område, och har jag vid detta försök erhållit välvillig hjälp bl. a. af Pellervo-Sällskaps konsulent, hr Åke Lönnberg, Redaktör Amos Andersson och Fiskeri-inspektören J. Alb. Sandman till hvilka jag härmed får uttrycka min värdsammaste tacksamhet. — Detta förslag till lokala försäkringsföreningar har jag meddelat våra fiskare vid tvenne möten: i september 1907 å Stamö i Vederlaks socken samt i oktober samma år vid fiskaremötet i Åbo, och har idén om dylika lokala föreningar vunnit odeladt erkännande vid hvardera tillfällena. Då äfven några för saken intresserade personer i dagspressen uttalat sig för en dylik försäkringsform och öfverhufvudtaget i samma riktning som undert., vågar jag hoppas, att denna uppsats måtte emottagas välvilligt i de kretsar för hvilka den är författad.

Helsingfors den 30 september 1908.

I. M. Wallenius.

OM FÖRENINGAR FÖR FÖRSÄKRING AF FISKEBRAGDER.

Naturens krafter hysa icke misskund med den enskilde fiskaren, som kämpar för sitt lif, då han utan att ana stormen råkat ut för densamma. Sitt lif håller han naturligtvis för det mest dyrbara, sina fångstredskap måste han i nödfall lämna vind för våg. Men icke heller vid lugnt väder går fiskaren fri för förluster. Sälen kan på en natt rifva sönder hans nät o. s. v. Förlusterna äro många-handa, och man träffas af dem då man minst väntar det. Här är icke fråga om rik eller fattig, om endast en del af egendomen eller om densamma helt och hållet förstöres — förstörelsearbetet sker lugnt och säkert, utan hänsyn till personen. Den olycklige, som drabbats af förlust, söker uttänka några medel, hvarigenom sådant kunde undvikas. Om han är alltför försiktig, kan han förlora tillfället till fångst och råkar i ekonomiskt trångmål. Om han däremot lägger ut alla sina bragder, kan han på en gång, såsom vi redan nämnde, förlora all sin egendom. Därför vill äfven hvar och en gärna uttänka några medel, som skulle göra förlusten mindre kännbar. Låtom oss tänka, att kamrater se en af de sina lida förlust. Låtom oss föreställa oss, att vi se vår egen broder plötsligt förlora icke endast allt som han äger och har, utan äfven möjligheten att förskaffa sig uppehälle under den närmaste framtiden. Vi hysa medlidande med honom. Vi skulle hjälpa honom om vi kunde — i morgon

träffar olyckan någon annan af oss, ja kanske just oss sjelfva — vi äro sålunda alla blottställda för samma faror, alla kunna vi lika lätt råka ut för olycka, vi må nu sedan vara fattiga eller rika. Den fattige lider naturligtvis mera än den rike, ty den rike äger besparingar, medan den fattige helt och hållet saknar sådana. Den förmögne kan snart nog anskaffa nya fångstredskap. Emellertid är förlusten alltid en förlust, om den sedan drabbar den ena eller den andra, på det ena eller det andra sättet.

Hvilka medel kunde vi använda för att mildra olyckan? Sparsamhet är härvidlag det bästa. Om vi gjort besparingar och olyckan drabbar oss, kunna vi anskaffa nya bragder och fortsätta fisket efter någon tid. I hvarje händelse är slaget hårdt. Den fattige fiskaren förtjänar endast sällan så mycket, att han kan spara något. Och måhända lider den rike så stor förlust, att han icke kan anskaffa fångstbragder af samma omfattning som han förut ägde, och så blir äfven han utsatt för samma faror.

Man måste sålunda söka något annat medel, som kunde hindra olyckan att med all sin kraft hemsöka de nämnda kamraterna. Kunde detta medel icke bestå däri, att alla kamrater skulle förbinda sig att på bestämdt sätt hjälpa den som drabbats af olyckan. Vore det männe obilligt, att vi på förhand skulle förbinda oss att hjälpa vår broder, om han för sin del lofvar att göra detsamma ifall vi skulle råka i nöd. Knappast kan här gifvas mera än ett svar: att hjälpa vår broder är vår plikt såsom människor — en desto lättare plikt då vi veta, att vi sjelfva blifva hjälpta på samma sätt när vi råka i nöd. För att rationellt tillämpa denna princip sluta vi fiskare oss samman och grunda en förening, som vi kalla t. ex. *Föreningen för försäkring af fiskebragder*.

För att få vår förening i gång måste vi tänka på dess såväl praktiska som teoretiska verksamhet

samt på de principer, som böra följas då vi förbinda oss att hjälpa hvarandra. Då vår förening omfattar endast ett begränsadt område, t. ex. en större ö med på densamma befintliga byar, eller en kommun, äro alla mer eller mindre bekanta med hvarandra. Därför förefaller icke heller en sådan kamratlik sammanslutning motbjudande, och det blir sålunda lättare att grunda en dylik förening på den ifrågasvarande ön eller i den ifrågasvarande kommunen.

Ingen af oss kan fordra, att kamraterna skola ersätta förlusten i dess *helhet*, utan äro vi rätt nöjda, om de gemensamt hjälpa oss genom att ersätta $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$ af den förlust vi verkligen lidit, hvarvid icke bör medräknas den fångst som möjligen gått förlorad. Med andra ord sagdt, den som drabbats af förlusten ersättes med $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$ af de försäkrade och nu förlorade föremålen verkliga pennningvärde. Ju större den del är, som skall ersättas, desto större nytta göra kamraterna hvarandra, men just ur kamratsynpunkt sedt är det icke bra att härutinnan gå alltför långt, ty den hjälp som med lätthet erhålles förslappar svagare naturer i deras kamp för tillvaron. — Lättare än för en stor sammanslutning, som omfattar hela landet eller länet, är det för en sådan liten förening att rätt värdera såväl fångstredskap som förluster, och knappast torde man då heller i högre grad kunna tala om partiskhet. En så kallad värderingskommission utses för ett år i sänder på föreningens årsmöte, och denna kommission bedömer de föremål som skola försäkras vid försäkringstidens början, och föranstaltar sedermera årligen värdering af de försäkrade föremålen. Denna årligen återkommande värdering synes än mer nödvändig i sådant afseende, att redskapens värde då icke på grund af bristande skötsel skulle minskas mer än nödigt. Föreningens arbete omfattar för öfrigt äfven öfvervakandet af de ideella sträfvandena; den bör tillse, att dess

medlemmar utföra ett omsorgsfullt arbete såväl i sitt yrke som i sin hemhushållning, ty båda dessa äro villkoren för det lilla ösamhällets eller kommunens allmänna välgång, gentemot hvilket enhvar för sig och alla gemensamt hafva bestämda medborgerliga plikter.

Hittills har jag talat om allmänna principer på nämnda område för försäkringsverksamhet. Innan jag öfvergår till att närmare förklara sakens praktiska detaljer, vill jag omnämna de olika områden, till hvilka vi på detta sätt kunna utsträcka försäkringen. Vi hafva talat om fångstredskap i allmänhet, men såsom kändt behöfver fiskaren vid sitt arbete mångt och mycket, som icke kan kallas fångstredskap. Såsom exempel må nämnas båtar, fiskarkojor på isen, ja o. s. v. hästar. Allt detta kunde, om man så vill, äfven anses höra under föreningens försäkringsverksamhet, med undantag blott af sådant, som annanstädes kan försäkras mot olyckshändelser, som inträffa under fiskerinäringens utöfvande.

På tal om föreningens penningemedel böra vi särskilja tvenne olika fonder, *försäkringsfonden* och *reservfonden*. Den förra växlar till sin storlek, beroende på inkommande försäkringsafgifter och de förluster, som för hvart år inträffa, medan den senare åstadkommes genom inskrifningsafgifter och årsvinst. Försäkringsfonden kan hopbringas på tvenne sätt: antingen uppbäres vid försäkringsårets början en bestämd penningesumma i försäkringsafgift, eller ock taxeras medlemmarna vid räkenskapsårets slut efter behof. Den förstnämnda metoden användes vid försäkring i allmänhet, när försäkringsafgift inbetalas till bolag, medan det senare förfaringssättet är allmännare vid hopbringandet af försäkringsfonden inom ömsesidiga försäkringsföreningar. Då vår förening grundar sig på ömsesidighetsprincipen, förefaller det senare sättet ovillkorligen bättre, ty annars är det svårt att upp-

ställa en rätt grund för fastställandet af försäkringsafgiften, men för verksamhetens underlättande bör enligt vår åsikt likväl vid årets början uppbäras en nödig förskottsafgift. Det öfverskjutande belopp, som uppstått vid räkenskapsårets början på grund af bestyrelsens taxering, öfverföres vid försäkringsårets utgång till reservfonden eller nästkommande års räkenskaper i enlighet med föreningens på årsmötet fattade beslut.

Reservfondens ändamål är att utjämna försäkringsafgifterna, så att de icke må variera i alltför hög grad. Det är naturligt, att förlusterna under olika år kunna vara mycket olika, och att försäkringsafgiften på grund häraf kan stiga från 50 penni ena året ända till 5 mark följande år, hvilken omständighet kunde göra mången obenägen att vissa år höra till föreningen. Såsom redan nämndes inflyta i reservfonden inskrifningsafgifterna, hvilka fastställas då föreningen upprättas, och sedermera efter behof på årsmötet förhöjas. Det är själfallet, att medlemmar, som senare sluta sig till föreningen, äro skyldiga att betala sin del till reservfonden, och denna del bör vara något så när lika för alla. Om inskrifningsafgiften första året är 1 mark, kan den följande år redan vara större af orsak att de medlemmar, som då ansluta sig, blifva delaktiga af reservfonden, hvars storlek bestämmes af antalet medlemmar under föregående år, hvilket antal bör multipliceras med den förra inskrifningsafgiften, hvarjämte härtill ytterligare lägges det procenttal, som årligen bör uppbäras på grundval af försäkringsbeloppet. Låtom oss antaga, att de grundläggande medlemmarnas antal är 50, och att de i enlighet med sitt försäkringsbelopp enhvar betala 1 mark i inskrifningsafgift, således summa 50 mark. Årets försäkringsbelopp antaga vi t. ex. till 10,000 mark, och häraf uppbäres för reservfonden $\frac{1}{5}$ 0/0, det vill säga 20 mark. Reserv-

fonden stiger sålunda till $50 + 20 = 70$ mark, och detta gör $\frac{70}{50} = 1:40$ mk per medlem. Det är således fullkomligt befogadt att af de medlemmar, som följande år ansluta sig, uppbära Fmk 1:40 i inskrifningsafgift.

Man kunde tänka sig, att ett minsta antal medlemmar borde anmäla sig innan föreningen kan grundas. Det är själfklart, att ju större medlemsantalet är, desto jämnare blir verksamheten, och tvärtom. För vår del hysa vi åsikten, att föreningen bör bildas, om vi genast finna 50 personer, för hvilka försäkringsvärdet för den försäkrade egendomen stiger till 10,000 mk. Erfarenheten har nämligen visat, att om man icke begynner ett företag med små krafter, blir däraf icke på länge, måhända aldrig, något. Exemplet manar till efterföljd, och först sedan, när man sett huru saken lyckas, kunna vi hoppas på att flere skola sluta sig till föreningen. Man bör sålunda icke tveka att sätta företaget i gång med ett ringa antal medlemmar, utan med kraft bör man gripa sig an den gemensamma saken.

Vi vilja här såsom en första början lämna ett förslag till stadgar för en förening sådan som den nämnda.

Stadgar för Seitskärs fiskares Försäkringsförening.

I. Grundläggande bestämmelser.

§ 1.

Seitskärs fiskares försäkringsförening har till ändamål att i enlighet med dessa stadgar ersätta den skada, som föreningsmedlem lidit genom olycks-händelse under utöfvandet af sin näring.

§ 2.

Föreningen utgöres af alla de personer, som äro bosatta å Seitskär och därtill hörande utöar samt försäkra sina fiskeredskap i föreningen.*) Hvarje medlem är delägare i föreningen med den penningesumma, till hvilken hans fångstbragder antagits till försäkring.

Till försäkring emottages alla slags fiskeredskap, såsom skötar, notar, ryssjor, mjärdar, långref m. fl. dylika bragder äfvensom fiskebåtar, och andra föremål, som föreningens värderingskommission godkändt till försäkring. Likväl kunna sådana föremål, som redan äro försäkrade i någon annan försäkringsinrättning eller af en dylik emottagas, icke försäkras i denna förening.

Ofvannämnda föremål emottagas alla gemensamt till försäkring, så att ägaren erhåller endast ett försäkringsbref.

Likväl kan försäkringstagare försäkra endast en fullt bestämd del af sin egendom.

§ 3.

Skada ersättes vid i § 1 omnämnda fall med $\frac{3}{4}$ af det belopp, hvartill värderingsmännen uppskattat skadan.

Föreningen utbetalar icke ersättning om skada uppkommit genom försäkringstagares eller hans underlydandes uppenbara vårdslöshet.

§ 4.

Föreningsmedlem kvarstår såsom sådan intill dess försäkring upphört på grund af uppsägning enligt § 17, eller till dess försäkring af i § 5 omnämnd orsak förklarats hafva upphört att gälla.

*) Äfven kan man tänka sig, att fiskare från den skärgård, som närmast gränsar till föreningens område, kunde få blifva delegare i densamma.

Om medlem, som på grund af förenämnda orsaker afgått ur föreningen, åter vill ansluta sig till densamma, må han vara berättigad härtill med villkor att han i inskrifningsavgift erläggerskillnaden emellan den ursprungliga och den nya inskrifningsavgiften.

Om medlem dör, öfvergå hans rättigheter och skyldigheter såsom delägare till hans rättsinnehafvare, om de sådant önska.

§ 5.

Delägare förlorar sin rätt att erhålla ersättning för försäkrade föremål, och försäkringstagare kan uteslutas ur föreningen:

- a) på grund af i § 3 omnämnd orsak;
- b) om uttaxerad avgift icke inom utsatt tid och till fullt belopp till föreningen erlägges;
- c) om konkursförvaltning, ifall delägare råkat i konkurs, icke förbinder sig att erlägga försäkringsavgiften.

Då försäkring enligt denna paragraf eller på grund af uppsägning upphör, bör delägare likväl till föreningen erlägga försäkringsavgift intill förfallodagen äfvensom tillskottsavgift till reservfonden för hela försäkringsåret, såsom i § 7 punkt b säges.

§ 6.

Delägarene ansvara gemensamt för fullgörandet af föreningens förbindelser, och fördelas ansvaret dem emellan sålunda, att enhvar erlägger nödiga inbetalningar i samma förhållande som sammanlagda försäkringsvärdet för hans till försäkring emottagna föremål står till föreningens hela försäkringsbelopp för samma tid, och är enhvar likaledes enligt samma grund ansvarig för den balans, som kan uppkomma med anledning af att det belopp, som en enskild delägare bort inbetala, af en eller

annan orsak icke blifvit erlagdt. I enlighet härmed bör således det belopp, som hvarje försäkringsår behöfves för utbetalande af skadestånd och för löpande omkostnader, vid försäkringsårets slut fördelas mellan alla dem, som under året voro medlemmar i föreningen; och af enhvar uppbäres hans andel af nämnda belopp såsom hans försäkringsavgift under sagda år.

Fastställd avgift, som icke i rätt tid erlägges, förhöjes med tio (10) procent och är utan föregående lagsökning förfallen till utmätning.

§ 7.

För bildande af en reservfond inbetalas:

a) i inskrifningsavgift 50 penni för hvar hundramark eller del däraf af försäkringsvärdet;

b) förutom den i § 6 omnämnda årsavgiften i enlighet med årsmötets beslut en tillskottsavgift af minst 5 och högst 20 penni för hvar begynnande hundramark af det belopp, för hvilket delägare betalar den i § 6 omnämnda avgiften för det avslutade året.

Det belopp, som årligen tillföres reservfonden, bör placeras å depositionsräkning i en säker bank och i föreningens bokföring noga skiljas från dess öfriga tillgångar.

Den ränta, som uppstår på reservfonden, kan enligt särskildt beslut af årsmötet användas för föreningens årliga utgifter. Om räntan öfverstiger dessa, lägges öfverskottet till reservfonden.

Reservfonden får icke minskas, förutom i längre fram omnämnda fall. Likväl må från densamma för föreningens räkning räntefritt lyftas sådan förskottsavgift och sådant lån hvarom i § 8 närmare stadgas.

Om så stor skadeersättning kommer ifråga, att föreningen icke kan erlägga den genom taxering

eller genom att i enlighet med § 8 upptaga lån, må delägarne besluta på allmänt möte, huruvida och i hvilken grad reservfonden skall för ändamålet användas utan återbetalningsskyldighet. För beslut angående sådan användning erfordras, att de delägare, som förena sig om beslutet, företräda minst $\frac{2}{3}$ af hela det belopp för hvilket föreningen ansvarar.

Då reservfonden stiger till tio procent af det belopp, för hvilket föreningen för tiden svarar, skall på årsmötet till pröfning upptagas, huruvida och i hvilken mån tillskottsafgiften till reservfonden kan nedsättas eller helt och hållet upphöra. Beslut härom fattas i den ordning § 26 stadgar angående beslut om förändring af dessa stadgar.

Om reservfonden på grund af vederbörligen fattadt beslut blifvit använd för utbetalande af skadestånd, påbegynnes åter med infordrandet af fulla tillskottsafgifter, till dess det från reservfonden uttagna beloppet blifvit ersatt.

Då ansvarsbeloppet nedgår, försäkring upphör eller delägare afgår från föreningen, återgifvas icke till reservfonden erlagda afgifter, utan stanna de i denna fond.

§ 8.

För att underlätta och påskynda utbetalandet af skadestånden må bestyrelsen såsom förskott på uttaxeringen af förstkommande försäkringsafgifter upptaga lån för föreningens behof och på dess gemensamma ansvar, likväl icke utöfver fem procent af föreningens hela ansvarsbelopp. Om skadorna ett försäkringsår äro så stora, att försäkringsafgiften skulle stiga öfver fem procent, må det likväl vara föreningen tillåtet, därest skadestånden kunna medels lån utbetalas, att fördela den del af lånet, som återstår när försäkringsafgift med fem procent

uppburits, på de tvenne närmast följande åren för att då genom försäkringsafgifter återgäldas. Detta tilläggsbelopp beräknas endast för den egendom, som var försäkrad i föreningen det försäkringsår, för hvars utgifter lånet blifvit användt; senare tagen försäkring är sålunda härifrån befriad. Lån till större belopp än i det föregående omnämnts må upptagas enligt af delägarene på årsmötet fattadt beslut, och sådant lån bör återbetalas medels årliga uttaxeringar under förloppet af högst tre år. Om anordnandet af denna uttaxering bör på mötet närmare beslutas.

II. Styrelse och förvaltning.

§ 9.

Föreningens angelägenheter handhafvas af en bestyrelse, hvilken består af fem personer. Styrelsens medlemmar äfvensom två suppleanter väljas på föreningens ordinarie årsmöte i april, och böra de alla vara delägare i föreningen.*) Af dem afgå genom lottning första året tre och andra året två, likaså afgår årligen en suppleant. Sedermera afgå årligen i tur de medlemmar, som två år suttit i bestyrelsen. Afgående bestyrelsemedlem och suppleant kan återväljas. Om bestyrelsemedlem afgår innan hans mandat utgått, inkallas suppleant i hans ställe, till dess fyllnadsval på följande möte försiggått.

Bestyrelsen utser årligen inom sig en ordförande. Under ordförandens frånvaro ledas förhandlingarna af den, som för tillfället därtill utsetts.

Bestyrelsen sammanträder på ort och tid, som af ordföranden bestämmes, så ofta ärendena sådant

*) Dock kunde till sekreterare med fördel äfven väljas någon lämplig, utanför föreningen stående person.

fordra. Vid omröstning afgör enkel röstpluralitet; om rösterna fördelas jämt, afgör ordförandens röst.

Om bestyrelsen icke infinner sig fulltalig till möte, är den likväl beslutför, och då äger beslutet giltighet, om minst tre af de närvarande omfatta detsamma.

Vid bestyrelsens möten skall föras protokoll.

Bestyrelsens ordförande och medlemmar erhålla sådan aflöning och ersättning för resor i föreningens angelägenheter som delägarna på årsmötet bestämma.

§ 10.

På bestyrelsen ankommer:

a) att emottaga och i böckerna anteckna anmälan om försäkring samt att efter skedd pröfning bekräfta försäkringen;

b) att kontrollera de försäkrade föremålens skötsel och för detta ändamål vidtaga nödiga åtgärder för undersökning på själfva platsen samt att meddela sådana råd, hvartill undersökningen kan gifva anledning;

c) att, efter det två dess medlemmar jämte minst två af bestyrelsen inkallade ojäfviga personer verkställt värdering, bestämma, huru stor ersättning för inträffad skada bör utbetalas;

d) att omhänderhafva skötseln af föreningens penningemedel och öfver dem föra räkenskap;

e) att i enlighet med § 8 för föreningens gemensamma ändamål upptaga lån, när sådana behövas;

f) att uppgöra formulär för försäkringsbref samt att i öfrigt ordna skriftväxlingen, registret och bokföringen;

g) att genom en för ändamålet usedd bestyrelsemedlem eller annan person kära och svara å föreningens vägnar;

h) att i öfrigt med all flit och omsorg omhänderhafva föreningens angelägenheter i enlighet med lag och förordningar samt dessa stadgar äfvensom i öfverensstämmelse härmed stående, af föreningens medlemmar fattade beslut.

Bestyrelsen är i sin helhet gemensamt ansvarig för föreningens räkenskaper och tillgångar.

§ 11.

Genom kungörelse i kyrka samt tillkännagifvande på kommunalhuset bör årligen efter årsmötet upplysning meddelas om bestyrelsens sammanättning.

Andra tillkännagifvanden angående föreningen offentliggöras i samma ordning.

§ 12.

Försäkringsåret sammanfaller med kalenderåret. Då årets räkenskaper äro avslutade och den afgift är uträknad, som för det gångna året bör uttaxeras, åligger det bestyrelsen att utarbета en skriftlig berättelse öfver föreningens verksamhet under det gångna året jämte beräkning öfver den afgift, som kan anses tillräcklig, samt att uppgöra en tablå öfver inkomster och utgifter samt kassans tillstånd äfvensom att bereda de förslag, som på årsmötet skola föreläggas föreningens medlemmar.

Räkenskaperna böra vara avslutade och bestyrelsens berättelse färdig före den 10 mars.

§ 13.

För att granska räkenskaperna och skötseln af föreningens angelägenheter välja delägarena årligen på årsmötet tvenne revisorer och tvenne revisors-suppleanter, och fastställes förrän valet förrättas den aflöning som tillkommer dem.

Revisorerna sammanträda på ort och tid som bestämmes af bestyrelsen, likväl icke senare än den 20 mars. Öfver utförd revision böra revisorerna afgifva en skriftlig, till årsmötet ställd redogörelse, hvilken äfven bör innehålla yttrande öfver de förslag, som göras i bestyrelsens berättelse, hvarjämte särskildt bör nämnas, om ansvarsfrihet förordas eller icke. Revisionen bör vara avslutad och berättelse deröfver öfverlämnad till bestyrelsen inom mars månad.

Bestyrelsens och revisorernas berättelser böra därefter hos bestyrelsens ordförande hållas tillgängliga för delägarena.

III. Föreningens möten.

§ 14.

Föreningens medlemmar sammankomma hvarje år i april till ordinarie årsmöte på ort och tid som af bestyrelsen fastställes.

Extra möte afhållas så ofta bestyrelsen anser sådant nödigt samt när så många medlemmar, att de företräda minst tiondedelen af föreningens hela ansvarssumma, för något särskildt ärende därom hos bestyrelsen skriftligen anhålla.

Kallelse till möte utfärdas på sätt som i § 11 nämnes under tre söndagar före den dag mötet skall försiggå, och böra i kallelsen omnämnas de ärenden, som vid mötet skola föreläggas föreningen.

Mötet öppnas af bestyrelsens ordförande, hvar-
efter de närvarande genom enkel omröstning välja
ordförande för tillfället. Protokollet föres af den
som bestyrelsen för ändamålet utsett.

Föreningsmedlem må själf eller genom befull-
mäktigadt ombud deltaga i mötet; såsom ombud
kan likväl endast föreningsmedlem godkännas.

Vid mötet beräknas rösterna i enlighet med
föreningsmedlemmarnas försäkringsbelopp och på så
sätt, att för hvarje hundramark beräknas en röst,
hvarvid ett påbörjadt hundratal anses såsom helt.
Likväl får ingen rösta med flere röster än en tionde-
del af det antal röster, som hvarje gång afgifves
vid omröstningen.

Om rösterna fördelas jämnt, afgöres ärendet
genom ordförandens röst, förutom vid val, då lott-
ning användes.

§ 15.

På ordinarie möte upptagas till behandling föl-
jande ärenden:

1:o föredrages bestyrelsens årsberättelse
öfver det föregående verksamhetsåret samt re-
visorernas berättelse öfver verkställd revision
och beslutes angående beviljande af ansvars-
frihet åt bestyrelsen;

2:o fastställes på grund af bestyrelsens
och revisorernas berättelser det belopp, som
för det avslutade året bör uttaxeras, äfvensom
föreningsmedlemmarnas däraf beroende inbetal-
ningar, och i sammanhang härmed behandlas
möjligen väckt fråga om upptagande af sådant
lån som i § 8 omnämnas;

3:o upptagas till behandling sådana ären-
den, som på föregående möte bordlagts;

4:o fastställas bestyrelsens och revisorer-
nas arvoden samt dem tillkommande ersättning

för resor och förrättningar äfvensom arvode för förrättande af uppbörd;

5:o förrättas val af bestyrelsemedlemmar och suppleanter samt revisorer och revisors-suppleanter;

6:o upptagas till behandling öfriga i kallelsen omnämnda ärenden; samt

7:o väljas i och för justering af protokollet tvenne personer, hvilka jämte mötets ordförande förrätta justeringen och underskrifva protokollet, hvarvid detta bör angifvas vara justerat och godkänt.

IV. Försäkring och försäkringsvillkor.

§ 16.

Enhvar, som önskar ansluta sig till föreningen eller där taga tilläggsförsäkring, bör därom anmäla hos bestyrelsens ordförande, som öfverstyr ärendet till den i § 10, moment c, omnämnda kommissionen. Denna kommission förrättar omedelbart åstundad värdering, hvarefter vederbörande bifogar värderingskommissionens utlåtande till sin anhållan och på nytt öfverlämnar denna till bestyrelsens ordförande, hvarvid han af ordföranden emottager ett till räkenskapsårets slut gällande försäkringsbref emot erläggande af den i § 7 omnämnda inskrifningsavgiften med Fmk 1: — såsom förskottsavgift för försäkringsbrefvet. Denna mark afdrages vid räkenskapsårets slut. Försäkringen träder i kraft omedelbart efter första inbetalningen och gäller tills den genom förnyadt försäkringsbref dödas eller enligt §§ 5 eller 17 förklaras hafva upphört.

Formulär för ansökning om försäkring anskaffas af bestyrelsen och kunna afgiftsfritt erhållas af föreningens tjänstemän.

§ 17.

Bestyrelsen är berättigad att uppsäga en försäkring till försäkringstidens utgång, då försäkrings-tagaren vägrat att följa stadgandet i § 10 moment b, eller om någon annan för föreningen synnerligen viktig omständighet därtill gifver anledning. En sådan uppsägning bör likväl delgifvas försäkrings-tagaren minst tre månader före försäkringsårets utgång.

Om försäkringstagare anser uppsägning obillig, kan han därom göra framställning hos årsmötet, som i så fall undersöker och afgör saken.

Delägare är berättigad att efter uppsägning utträda ur föreningen vid utgången af det löpande försäkringsåret. Uppsägning bör ske hos bestyrelsens ordförande minst två månader före försäkringsårets utgång, i annat fall upphör försäkringen att gälla på grund af den skedda uppsägningen först vid utgången af närmast följande försäkringsår. Medlem är berättigad att erhålla bevis öfver skedd uppsägning, om han sådant önskar.

V. Skadeersättning och uttaxering.

§ 18.

Om de försäkrade föremålen drabbats af skada, bör ägare eller vårdare härom omedelbart anmäla hos bestyrelsens ordförande, hvilken gifver värderingskommissionen i uppdrag att undersöka saken och afgifva yttrande angående skadans art och omfattning.

Härefter föredrages ärendet för bestyrelsen, som fastställer storleken af skadeersättningen och meddelar beslutet åt sakäganden senast två veckor efter det anmälan skett.

Om den, som drabbats af skada, icke är nöjd med den erbjudna ersättningen, förfares såsom i § 20 stadgas.

Fastställd skadeersättning bör ofördröjligen utbetalas af bestyrelsen.

§ 19.

Uppbörden af försäkringsavgifter och öfriga tillskottsavgifter bör om möjligt verkställas samtidigt som uppbörden af allmänna kronoutsylder försiggår eller på annat för föreningsmedlemmarna lämpligt sätt (se § 16).

Hvarje medlemsavgift antecknas af styrelsen i uppbördsförteckningen, enligt hvilken uppbördsmanen förrättar uppbörden och för räkenskap öfver densamma. Hvarje delägare erhåller ett kvitto öfver af honom erlagd afgift.

Förrän uppbörden vidtager, bör styrelsen i kyrkan kungöra, huru stor summa som belöper sig på hvarje hundra mark af ansvarsbeloppet.

VI. Ansökan om ändring.

§ 20.

Är någon missnöjd med styrelsens beslut, hvarom i §§ 16—18 stadgas, och om ärendet icke bör afgöras af årsmötet, bör han vid äfventyr att förlora sin talan inom 30 dagar, den dag dock oräknad då han fick del af beslutet, hos styrelsen anmäla, att han önskar saken hänskjuten till skiljedomare, och bör han samtidigt redogöra för sina fordringar samt delgifva namnen på två af honom utsedda skiljedomare.

Då sådan anmälan ingått, är styrelsen skyldig att inom två veckor för den missnöjda

uppgifva två skiljedomare, hvarefter dessa fyra välja gemensamt en femte samt dessa fem inom sig en ordförande. I afseende å jäf för skiljedomare bör följas hvad i lag stadgas om jäf för domare.

Ändring får icke sökas i skiljedomares utslag eller med hänsyn till de utgifter ärendets behandling medfört.

Utgifterna bestridas af klaganden, om han förlorar, annars af föreningen.

VII. Särskilda stadganden.

§ 21.

Föreningsmedlem må icke till rätta instämma medlem af bestyrelsen med anledning af hans verksamhet som sådan, om icke föreningen på allmänt möte efter att hafva granskat bestyrelsens verksamhet därtill bifaller.

§ 22.

Föreningsmedlem må icke taxeras för annat ändamål än i stadgarna omnämnes, icke heller må föreningens tillgångar användas annorlunda än här stadgas.

§ 23.

Skriftlig handling, som affattas för föreningens räkning, bör underskrifvas å dess vägnar och med utsättande af föreningens namn antingen af bestyrelsens ordförande och en medlem eller af två bestyrelsemedlemmar.

§ 24.

Bestyrelsen drager försorg om sådan bokföring, som med hänsyn till arten af föreningens verksamhet behöfves. Bestyrelsen äger äfven noggrant bokföra försäkringarna samt föra ett register, som utvisar försäkringarnas belopp och antal, skadeståndens antal och storlek m. fl. omständigheter, som äro ägnade att belysa föreningens verksamhet och ställning.

Bestyrelsen bör tillse, att försäkringsböckerna och öfriga i dess vård befintliga handlingar hållas i god ordning och väl förvaras.

§ 25.

Bestyrelsemedlemmarnas arvoden för taxering och syneförrättningar samt arvodet för uppbörd af delägarens afgifter fastställas enligt § 15 på ordinarie årsmötet.

VIII. Förändring af stadgarna och föreningens upplösning.

§ 26.

Frågor om förändring af föreningens stadgar må icke upptagas till behandling och i dem må icke beslut fattas på extra möte, utan endast på allmänna mötet i april. Om härvid beslut fattas om en sådan förändring, må ärendet likväl bordläggas till följande ordinarie årsmöte. Om föreningens medlemmar då vidblifva sitt förra beslut, må bestyrelsen ansöka om stadfästelse på förändringen, men om sådan ansökan afslås, har frågan för den gången förfallit.

§ 27.

Om försäkringarnas antal nedgår i sådan grad, att det understiger detsamma vid föreningens grundande bestämda minsta antalet, och om man kan antaga, att denna minskning icke är tillfällig och öfvergående, utan den pröfvas blifva bestående, åligger det bestyrelsen att på förstkommande ordinarie möte i april framlägga en redogörelse för föreningens ställning. Om af denna redogörelse framgår, att föreningens ställning i hög grad afviker från i dessa stadgar framställda principer, bör föreningen upplösas. Beslut om föreningens upplösning fattas i den ordning § 26 stadgar.

§ 28.

Om beslut angående föreningens upplösning blifvit oåterkalleligen fattadt, bör bestyrelsen ofördröjligen uppsäga försäkringarna till det löpande årets utgång; och uppsägningen bör äfven kungöras i den ordning § 11 stadgar.

§ 29.

Sedan alla försäkringar blifvit uppsagda och upphört att gälla, uppgör bestyrelsen bokslut och sluträkning, på samma sätt som om årsräkenskaperna stadgas, samt taxerar delägarena med det belopp, som behöfves för att jämte reservfonden och föreningens öfriga tillgångar fullgöra föreningens förbindelser.

Om reservfonden och föreningens öfriga tillgångar skulle lämna ett öfverskott, får detta icke fördelas emellan delägarena, utan bör detsamma i enlighet med hvad föreningsmedlemmarna närmare besluta användas antingen för den försäkrade egen-

domens försäkring i en annan inrättning, hvarvid hvarje delägare åtnjuter förmån enligt det ansvarsbelopp, som tillkom honom vid föreningens upplösning, eller ock bör öfverskottet användas för något ändamål, som afser att befrämja traktens fiskerinäring, och då i enlighet med närmare pröfning af föreningen.
